

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

240

Vragen van het lid **Van Dam** (PvdA) aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *onrechtmatigheden bij de verkiezingen op Curaçao* (ingezonden 8 oktober 2012).

Antwoord van minister **Spies** (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) (ontvangen 9 oktober 2012).

Vraag 1

Kent u het bericht «Schotte koopt stemmers om»?¹

Antwoord 1

Ja

Vraag 2

Herinnert u zich eerdere vragen over soortgelijke geruchten over het kopen van stemmen tijdens de verkiezingen op Curaçao en Sint Maarten in augustus en september 2010?²

Antwoord 2

Ja

Vraag 3

Deelt u de mening dat er door geruchten over het kopen van stemmen in ruil voor geld, laptops en Blackberry's twijfels kunnen ontstaan over de rechtmatigheid van de verkiezingen en de uitslag daarvan? Bent u bezorgd over het verloop van de verkiezingen op Curaçao?

Antwoord 3

De verantwoordelijkheid voor de wijze waarop de verkiezingen worden georganiseerd ligt bij het landsbestuur van Curaçao, niet bij de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Vraag 4

Op welke wijze wordt er momenteel toezicht gehouden op het rechtmatige verloop van verkiezingen op Aruba, Curaçao en Sint Maarten? Welke rol speelt het Koninkrijk wat dit betreft? Zijn er internationale waarnemers op de

¹ Telegraaf, 5 oktober 2012

² Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2010–2011, nr. 340

eilanden? Zo ja, wat is hun rol? Welke interne regels hanteren Aruba, Curaçao en Sint Maarten om de rechtmatigheid van verkiezingen te waarborgen?

Antwoord 4

Het kiesrecht in Aruba, Sint Maarten en Curaçao is geregeld in de kiesverordeningen en kiesreglementen van deze autonome landen binnen het Koninkrijk. Wat betreft het toezicht in Curaçao is in augustus door de toenmalige regering een hoofdstembureau geïnstalleerd, waarvan de samenstelling breed in de Curaçaose samenleving als evenwichtig werd ervaren. Volgens mediaberichten achtte dit hoofdstembureau aanvankelijk het betrekken van buitenlandse waarnemers niet noodzakelijk. Het onlangs geïnstalleerde interim-kabinet heeft recent besloten alsnog te proberen om buitenlandse waarnemers bij het verkiezingsproces te betrekken. Het Koninkrijk heeft in het toezicht op het verloop van verkiezingen geen rol. De landen zijn autonoom en zelf verantwoordelijk voor het waarborgen van de democratische rechtsorde en er voor zorg te dragen dat verkiezingen ordelijk en rechtmatig verlopen.

Vraag 5

Herinnert u zich de aanbevelingen van de Commissie Rosenmöller met betrekking tot de partijfinanciering op Curaçao? In hoeverre zijn deze aanbevelingen overgenomen door de regering van Curaçao? In hoeverre is er werk gemaakt van het implementeren van deze aanbevelingen? Wat is momenteel de stand van zaken?

Antwoord 5

Ja. De aanbevelingen over partijfinanciering in Curaçao die zijn opgenomen in het rapport van de Commissie Rosenmöller zijn voor zover mij bekend niet door het vorige kabinet van Curaçao overgenomen. Wel heeft de vorige regering Transparency International verzocht om een onderzoek uit te voeren. Een onderdeel van dit assessment is partijfinanciering. De toenmalige regering van Curaçao heeft eerder in een brief gesteld dat de conclusies van het onderzoek als startpunt zal dienen voor «een traject van verbetering op alle noodzakelijke aspecten».

Vraag 6

Welke rol ziet u voor het Koninkrijk om de rechtmatigheid van verkiezingen binnen het Koninkrijk te waarborgen? En welke rol ziet u voor het Koninkrijk om ervoor te zorgen dat de aanbevelingen van de Commissie Rosenmoller met betrekking tot partijfinanciering geïmplementeerd worden? Deelt u de mening dat het hier gaat om het waarborgen van deugdelijk bestuur en dat dit valt onder artikel 43 van het Statuut van het Koninkrijk? Welke stappen gaat u nemen om ervoor te zorgen dat het Koninkrijk haar verantwoordelijkheden in dezen naar behoren vervult?

Antwoord 6

Curaçao is als autonoom land zelf verantwoordelijk voor het naleven van de democratische beginselen, waaronder het houden van deugdelijke verkiezingen. Van bemoeienis van het Koninkrijk is in beginsel geen sprake. Dit geldt ook voor uw vraag met betrekking tot de partijfinanciering. De Commissie Rosenmöller heeft een gemis aan transparantie in de Landsverordening partijfinanciering onderkend en opgemerkt dat dit kan leiden tot speculaties over de herkomst van de financiën van politieke partijen. Het rapport «Doe het Zelf» beveelt een aanpassing van de landsverordening aan. Het is aan de regering van Curaçao te beoordelen of zij een aanbeveling overneemt. Zie ook het antwoord op vraag 5.

Vraag 7

Bent u van mening dat momenteel voldoende gewaarborgd is dat er binnen het gehele Koninkrijk rechtmatige verkiezingen plaatsvinden? Zo ja, kunt u dit, in het licht van de geruchten op Curaçao, nader toelichten? Zo niet, welke stappen gaat u nemen om ervoor te zorgen dat rechtmatige verkiezingen binnen het Koninkrijk wel voldoende gewaarborgd zijn?

Antwoord 7

In dezelfde lijn als de antwoorden op vraag 3 en vraag 6 merk ik op dat de landen binnen het Koninkrijk zelf verantwoordelijk zijn voor het naleven van de democratische beginselen en dus ook voor de rechtmatigheid van verkiezingen.

Vraag 8

Wilt u deze vragen beantwoorden voor dinsdag 9 oktober 2012 12:00 uur?

Antwoord 8

Ja.